

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13Cob/120/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113211580
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5113211580.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného zástupcom: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: T. X., nar. XX.XX.XXXX, posledne bytom I. V. XXXX/X, XXX XX E. F., občan SR, zastúpenej opatrovníkom Mesto Liptovský Mikuláš, so sídlom Štúrova 1989/41, 031 42 Liptovský Mikuláš, IČO: 00 315 524, v konaní o zaplatenie zmenkových nárokov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 4C/198/2013-125 zo dňa 25.02.2015

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 4C/198/2013-125 zo dňa 25.02.2015 **z r u š u j e a v r a c i a** vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh žalobcu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení uviedol, že návrhom doručeným na okresný súd 28.03.2013 za žalobca domáhal, aby žalovaná bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 788,13 Eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 888,13 Eur od 25.05.2010 do 10.04.2011, čo predstavuje sumu 712,72 Eur, zo sumy 788,13 Eur od 11.04.2011 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 888,13 Eur od 30.08.2010 do 10.04.2011, čo predstavuje sumu 32,79 Eur, zo sumy 788,13 Eur od 11.04.2011 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 2,96 Eur a nahradiť trovy konania, a to v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“). Návrh žalobca odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila žalovaná 11.11.2009 na zmenkovú sumu 888,13 Eur a zaviazala sa k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 25.05.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 11.11.2009 a do textu bol poňatý záväzok žalovanej zaplatiť zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu so zmenkovým úrokom v mieste sídla prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, vystaviteľ doposiaľ nezaplatil nič. Okresný súd v ďalšej časti svojho zdôvodnenia uviedol, že pôvodný jeho rozsudok č.k. 4C/198/2013-70 zo dňa 24.01.2014 v spojení s opravným uznesením č.k. 4C/198/2013-101 zo dňa 23.04.2014 bol rozhodnutím Krajského súdu v Žiline č.k. 13Cob/166/2014-115 zo dňa 01.10.2014 zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu, ktorým bol okresný súd viazaný, v novom konaní okresný súd nárok žalobcu posúdil v zmysle zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len „zákon č. 191/1950“), podľa ktorého záveru krajského súdu je predložená zmenka platnou zmenkou. Okresný súd poukázal na Článok 1, Článok 2 ods. 1, Článok 3, Článok 5 ods. 1 veta prvá, Článok 5 ods. 3, Článok 7 ods. 1, Článok 19 Nariadenia a dospel k záveru, že návrhu žalobcu nemohlo byť vyhovené. Žalobca si uplatnil pohľadávku formulárom návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa Článku 4 ods. 1 Nariadenia, jeho doručením na okresný súd dňa 28.03.2013. Tlačivom C na odpoveď podľa Článku 5 ods. 2, 3 Nariadenia okresný súd vyzval opatrovníka žalovanej ustanoveného uznesením

č.k. 4C/198/2013-65 zo dňa 09.12.2013, aby sa vyjadril k uplatnenej pohľadávke, ktoré tlačivo bolo opatrovníkovi žalovanej doručené dňa 13.12.2013 (č.l. 66 rub spisu). Opatrovník žalovanej sa v 30-dňovej lehote nevyjadril. Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné, pričom ani jedna zo strán nežiadala o nariadenie ústneho pojednávania, a preto okresný súd rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania jeho verejným vyhlásením dňa 25.02.2015 na základe uznesenia o verejnom vyhlásení rozsudku zo dňa 04.02.2015 č.k. 4C/198/2013-122 umiestneným na úradnej tabuli okresného súdu 04.02.2015 a zverejneným na internete.

Okresný súd poukázal na to, že predmetom konania bol spor zo zmenky. Preskúmaním obsahu zmenky, ktorá bola predložená žalobcom, zistil, že ide o vlastnú zmenku, ktorá obsahuje nasledovné údaje:

Označenie, že sa jedná o zmenku

Číslo zmluvy: 505800101

Meno, priezvisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - žalovanej

Miesto vystavenia: Liptovský Mikuláš

Dátum vystavenia: 11.11.2009

Zmenková suma: 888,13 Eur

Vyhlásenie vystaviteľa: „Zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zmenkovú sumu osemstoosemdesiatosem eur trinásť centov a zmenkový úrok 0,25 % denne od 25.05.2010“

Splatné: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava,

Doložka: „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“

Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým zmenka bola prevedená na žalobcu.

Okresný súd zistil, že žalobcom predložená zmenka, ktorej predchádzajúcim majiteľom bola spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o., je zmenkou zabezpečovacou, ktorú skutočnosť preukazuje aj údaj na zmenke, ktorým je uvedenie čísla úverovej zmluvy. Úverová zmluva bola typickou spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka, keďže ju uzavrela spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. ako veriteľ a žalovaná ako spotrebiteľ, ktorá nekonala v rámci obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Uvedená úverová zmluva podľa názoru okresného súdu bola typickou spotrebiteľskou zmluvou, vzhľadom na právnu povahu účastníkov konania. Všeobecne bola známa vec okresnému súdu aj z jeho úradnej činnosti, že hlavnou činnosťou spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. je poskytovanie spotrebiteľských úverov. To, že zmenka má charakter zabezpečovacej zmenky, sa prejavuje v okruhu kauzálnych námietok, ktoré môžu dlžníci zo zabezpečovacej zmenky uplatniť v rámci obrany proti povinnosti plniť zo zmenky. Pôvodný majiteľ zmenky ako jej majiteľ túto indosoval na žalobcu bez toho, aby súčasne došlo aj k prevodu pohľadávky zo spotrebiteľského úveru, na zabezpečenie ktorého bola zmenka vystavená, pretože nedošlo k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky, v ktorom prípade by povinnému (žalovanej) naďalej zostali námietky, ktoré by mohla uplatniť aj voči novému veriteľovi. Podľa názoru okresného súdu k indosácii zmenky došlo z dôvodu, aby nový majiteľ indosovanej zmenky získal abstraktný zmenkový záväzok nezaťažený predchádzajúcimi mimo-zmenkovými vzťahmi účastníkov, ktoré konanie nemôže požívať právnu ochranu podľa § 3 Občianskeho zákonníka. Okresný súd dospel k záveru, že v danom prípade došlo k zneužitiu indosácie zmenky a majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka, pretože pôvodným majiteľom zmenky bola spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o., ktorá je mediálne známa, nový veriteľ - žalobca pri zachovaní aspoň základnej miery opatrnosti vedel, resp. mohol vedieť, že sa jedná o zabezpečovaciu zmenku a pôvodný záväzok zmenkového veriteľa a žalovanej je úverová zmluva, ktorá má spotrebiteľský charakter. O trovách súdneho konania okresný súd rozhodol tak, že žalovanej ako úspešnému účastníkovi právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže tieto neboli uplatnené za aplikácie ust. § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca v podaní zo dňa 1.4.2015. Odvolacie dôvody uviedol s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. a), b), f) O.s.p.. Žalobca nesúhlasil s postupom okresného súdu, ktorý vychádzal z Článku 4 ods. 4 Nariadenia, keď vyzval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení v súvislosti s uplatnenou pohľadávkou. Nebol dôvod vyzývať žalobcu na opravu skutočností, ktoré s prejednávanou vecou nesúvisia. Žalobca nemá vedomosť o iných vzťahoch medzi pôvodným vlastníkom zmenky a vystaviteľom zmenky. Žalobca je vlastníkom cenného papiera, ktorý nadobudol na základe indosamentu. Žiadne iné informácie či dokumenty žalobca k zmenke nemá a v zmysle platného právneho poriadku ich ani nepotrebuje mať na to, aby mohol uplatňovať práva s týmto cenným papierom spojené. Žalobca bol toho názoru, že okresný súd ignoroval úpravu obsiahnutú v zákone č. 191/1950 Zb.. Okresný súd nebol oprávnený z úradnej činnosti skúmať, či ide o spotrebiteľský

vzťah, naviac, keď rozhodnutie okresného súdu nebolo zdôvodnené náležitosťami podľa § 157 ods. 2 O.s.p.. Žalobca skutočnosti o existencii iného vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovanou vôbec netvrdil, preto nebol nositeľom dôkazného bremena. Okresný súd takisto neaplikoval ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. a súčasne porušil poučovaciu povinnosť prekročením ustanovenia podľa § 5 ods. 1 O.s.p.. Kauzálné námietky voči žalobcovi môže vzniesť len žalovaná, ktorá súčasne nesie aj dôkazné bremeno na preukázanie takýchto námietok, tvrdení. Žalovaná však podľa Článku 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia nevzniesla voči zmenke námietky, preto akékoľvek iné námietky musia byť odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Žalobca predložil ako dôkaz zmenku, ktorá spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Zb. a jasne, úplne a zrozumiteľne vyjadril svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Okresný súd v danej veci mal rozhodnúť len o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva z predloženej zmenky. Okresný súd uviedol, že žalovaná so spoločnosťou POHOTOVOST', s.r.o. uzavrela úverovú zmluvu ako aj, že zmenka, z ktorej boli uplatnené pohľadávky, je zabezpečovacou zmenkou a že žalovaná uzavrela túto zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Tieto skutočnosti však neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania. V súvislosti s charakterom a povahou zmenky žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.8.2002 sp. zn. 25Cdo 1839/2000, z ktorého vyplýva, že zmenkový záväzok je samostatný a oddelený od prípadného záväzku, ktorý bol pôvodom jeho vzniku, je nezávislým dokonca na existencii zabezpečenej pohľadávky. Zmenkový záväzok je priamy, bezpodmienečný, nesporný, abstraktný a samostatný záväzok. Okresný súd preto nemôže požadovať od žalobcu preukázanie vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovanou, pretože ide o celkom odlišný právny vzťah, než aký je predmetom tohto súdneho konania. Z ustanovenia § 17 zákona č. 191/1950 Zb. vyplýva, že dlžník zo zmenky zásadne nemôže vznášať určité námietky následnému majiteľovi zmenky. Žalobca v súvislosti so svojimi závermi poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co 79/2013 zo dňa 5.9.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu ako aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013, sp. zn. 43Cob/316/2013, z ktorých rozhodnutí vyplýva hlavne dôraz na § 17 zákona č. 191/1950 Zb., a to zásadu abstraktnosti zmenkových záväzkov, čo znamená, že v prípade zmenky ide o záväzky celkom oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k jej vzniku, čo platí aj pre zmenky zabezpečovacie. Podľa zákona zmenkového a šekového bol preto okresný súd povinný skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia a ani jej neprípustnosť. Žalobca navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť s priznaním trov súdneho konania.

K doručenému odvolaniu žalobcu sa súdom ustanovený opatrovník žalovanej písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec v medziach ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. a podľa ust. § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Za aplikácie vyššie citovaného zákonného ustanovenia bol preto napadnutý rozsudok okresného súdu posudzovaný v medziach odvolacích dôvodov žalobcu, obsiahnutých v písomnom podaní zo dňa 1.4.2015, vo vzťahu k záverom vysloveným okresným súdom v napadnutom rozsudku.

Aj v predmetnom odvolacom konaní sa krajský súd oboznámil s obsahom spisového materiálu a zistil, že žalobca sa návrhom doručeným na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 28.03.2013 vyplnením vzorového tlačiva A v zmysle Článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“) domáhal proti žalovanej pohľadávky, ktorú vymedzil ako

a) zmenkovú sumu vo výške 788,13 Eur,

b) zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne:

1. zo sumy 888,13 Eur od 25.05.2010 do 10.04.2011, čo predstavuje sumu 712,72 Eur,

2. zo sumy 788,13 od 11.04.2011 do zaplatenia

c) 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy

1. zo sumy 888,13 Eur od 30.08.2010 do 10.04.2011, čo predstavuje sumu 32,79 Eur

2. zo sumy 788,13 Eur od 11.04.2011 do zaplatenia.

d) zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 2,96 Eur

e) náhradu trov konania v časti trov právneho zastúpenia vo výške 131,54 Eur s DPH na účet právneho zástupcu žalobcu a v časti zaplateného súdneho poplatku vo výške 47 Eur na účet žalobcu.

Žalobca k návrhu pripojil originál zmenky vystavenej dňa 11. novembra 2009 v Liptovskom Mikuláš na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 35 807 598 žalovanou ako vystaviteľom. Žalovaná ako vystaviteľ je na zmenke označená menom, priezviskom, adresou, rodným číslom a zmenka bola podpísaná. Na zmenke je vyplnená zmenková suma 888,13 Eur, zmenkový úrok 0,25 % denne od 25. mája 2010, ďalej údaje „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokoch od vystavenia“ ako aj údaj o čísle zmluvy 505800101. Na rubopise zmenky je uvedený indosament, ktorým pôvodný veriteľ POHOTOVOSTĚ, s.r.o. indosoval zmenku na žalobcu.

V súvislosti so závermi okresného súdu v nadväznosti na odvolacie dôvody žalobcu krajský súd považoval za potrebné citovať rozhodné ustanovenia Nariadenia a vzhľadom aj k charakteru uplatnenej pohľadávky ustanovenia zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len „zákon č. 191/1950 Zb.“).

Podľa čl. 5 ods. 1 Nariadenia európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 5 ods. 2 Nariadenia po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I vzorového tlačiva C na odpoveď, ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Podľa čl. 5 ods. 3 Nariadenia odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty, a zašle ho späť súdu alebo tribunálu, alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

Podľa čl. 5 ods. 6 Nariadenia akákoľvek protipohľadávka, ktorá sa má podať na vzorovom tlačive A, a akékoľvek príslušné podporné dokumenty sa doručia navrhovateľovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia. Navrhovateľ je povinný odpovedať na akúkoľvek protipohľadávku do 30 dní odo dňa jej doručenia.

Podľa čl. 7 ods. 1 Nariadenia do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách ustanovených v článku 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo:

- a) v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní, si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky;
- b) vykoná dôkazy v súlade s článkom 9 alebo
- c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

Podľa čl. 7 ods. 3 Nariadenia, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v článku 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke.

Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa čl. I, § 5 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb., Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov vo zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa ods. 2 cit. ust. úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa ods. 3 cit. ust. úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa čl. I, § 10 cit. zák., ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietaa majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou neobanlivosťou.

Podľa čl. I, § 11 ods.1 cit. zák. každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. I, § 17 cit. zák., kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa čl. I, § 34 ods. 1 cit. zák. je zmenka na videnie zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa čl. I, § 48 ods.1 cit. zák. majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa čl. I, § 75 cit. zák., vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa § 495 Občianskeho zákonníka platnosti záväzku nebráni, ak nie je vyjadrený dôvod, na základe ktorého je dlžník povinný plniť. Veriteľ je však povinný preukázať dôvod záväzku, s výnimkou cenných papierov hromadne vydaných alebo iných cenných papierov, pre ktoré je zákonom ustanovené, že veriteľ túto povinnosť nemá.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Z obsahu spisu mal krajský súd preukázané, že okresný súd žalovanej prostredníctvom okresným súdom ustanoveného opatrovníka doručil tlačivo C na odpoveď podľa Nariadenia v spojení s návrhom žalobcu, čo vyplýva aj z doručenky na čl. 66 rub spisu. Okresným súdom ustanovený opatrovník žalovanej sa k návrhu nevyjadril.

Z návrhu podaného žalobcom je nepochybné, že žalobca uplatnil nárok výlučne na základe predloženej zmenky, vystavenej žalovanou. Zmenka je pritom cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom v zmenke čiastku v nej určenú. Ide o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Abstraktnosť záväzku zo zmenky má ten dôsledok, že zákon neviaže vznik zmenkových nárokov na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formalít, ktoré predpisuje. Jedná sa teda o záväzok platobný, ktorý nie je viazaný na iné vzťahy a ani na hospodárske dôvody vzniku zmenky. S abstraktnosťou zmenkového záväzku počíta priamo citované ust. § 495 Občianskeho zákonníka. Ďalším charakteristickým znakom

záväzku vyplývajúceho zo zmenky je jeho nespornosť. Táto je daná tým, že majiteľ zmenky nemusí pri predkladaní zmenky na zaplatenie ani neskôr pri jej vymáhaní preukazovať nič iné len to, že je vlastníkom zmenky. Nemá dôkaznú povinnosť preukazovať, že mu povinný zo zmenky skutočne dlží zmenkovú sumu. Zmenka samotná, pokiaľ je platná, je dostatočným dôvodom pre vznik nároku na čiastku v nej uvedení a je výlučne na dlžníkovi zo zmenky, aby tento v rámci prípadného súdneho konania vzniesol svoje námietky a tieto v súdnom konaní aj preukázal. Zmenkový záväzok je tiež záväzkom samostatným, ktorý existuje nezávisle na hospodárskom dôvode jeho vzniku. Zmenkový záväzok nemá pôvod v predchádzajúcich kauzálnych pohľadávkach, tie len vytvárajú potrebu založenia zmenkových záväzkov. V prípade vystavenia zabezpečovacej zmenky potom existujú vedľa seba dva záväzky, záväzok pôvodný a popri ňom záväzok zmenkový. Účelom zabezpečovacej zmenky je, aby v prípade omeškania s plnením záväzku všeobecno-právnej povahy bolo zabezpečené plnenie práve zo zmenky; avšak aj záväzok z takejto zabezpečovacej zmenky má povahu abstraktnú a nespornú.

Na riadne uplatnenie nároku na zaplatenie zmenkovej pohľadávky žalobcovi postačovalo predloženie zmenky a opis rozhodujúcich skutočností, ktoré žalobca podal v článku 8 návrhu na uplatnenie pohľadávky.

I napriek tomu, že sa žalovaná, resp. jej ustanovený opatrovník k návrhu žalobcu nevyjadril, t.j. neboli vznesené žiadne námietky proti zmenke a ani žalobca v návrhu na uplatnenie pohľadávky v článku 8 - opisu o pohľadávke neposkytol tvrdenia zabezpečovacej zmenky, okresný súd ex offio sa zaoberal zmenkou ako zabezpečovacou k úverovej zmluve, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka vzhľadom k tomu, že bola uzavretá medzi spoločnosťou POKOTOVOST, s.r.o. ako veriteľom a žalovanou ako spotrebiteľom, ktorá nekonala v rámci obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Bez akejkoľvek obrany zo strany žalovanej, resp. ustanoveného opatrovníka žalovanej okresný súd bez ďalšieho skonštatoval, že postup nadobudnutia práv zo zmenky žalobcom nemôže požívať právnu ochranu, keďže v zmysle názoru okresného súdu došlo k zneužitiu indosácie zmenky a majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka, pretože k indosácii zmenky malo dôjsť z dôvodu, aby nový majiteľ indosovanej zmenky získal abstraktný zmenkový záväzok nezaťažený predchádzajúcimi mimo-zmenkovými vzťahmi účastníkov. K uvedeným prijatým záverom okresným súdom neboli podľa názoru krajského súdu naplnené predpoklady v predmetnej veci a tieto závery nemali základ vo vykonanom dokazovaní. Žalobca podľa názoru krajského súdu v danom prípade jasne, úplne a zrozumiteľne v tlačive A uplatnil práva zo zmenky a uviedol, že nie je pôvodným majiteľom zmenky, ale je indosatárom. Vo vzťahu k týmto tvrdeniam žalobcu nebolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie s výnimkou oboznámenia sa s predloženou zmenkou. Okresný súd i napriek uvedenému stavu bez obrany žalovanej poukazoval na úverový vzťah ako vzťah spotrebiteľský, ktorý bol zabezpečený zmenkou, k prevodu práv z ktorej malo dôjsť na škodu žalovanej ako dlžníka. Žalobca v konaní uplatnil nárok na základe zmenky. Okresný súd však posudzoval žalobcom uplatnený nárok ako zmluvný záväzok vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy, nie ako nárok zo zmenky.

Je potrebné zdôrazniť, že predmetom žalobcom uplatneného nároku nie je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ale nárok zo zmenky, ktorá indosáciou stratila charakter zabezpečovacej zmenky a nadobudla charakter zmenky na platenie. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, keby žalovaná ako spotrebiteľ vznesla voči majiteľovi námietky, že k indosácii došlo na jej škodu alebo ak by podala relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky, čo by však v konaní musela zároveň preukázať. Okresný súd napriek tomu, že predmetom uplatneného nároku je nárok zo zmenky, konštatoval záver o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o úvere uzavretej medzi žalovanou a spoločnosťou pohotovosť, s.r.o.. Ak žalobca uplatnil nárok titulom zaplatenia zmenkovej pohľadávky podľa predloženej zmenky, môže byť nositeľom dôkazného bremena len ohľadom tých skutkových tvrdení, na základe ktorých uplatňuje nárok voči žalovanej. Krajský súd je toho názoru, že výlučne žalovaná strana je tým subjektom, ktorý je oprávnený a zároveň aj povinný tvrdiť na svoju obranu proti platobnej povinnosti všetky skutočnosti, ktoré považuje za významné, teda uviesť všetky námietky voči pohľadávke žalobcu. Dlžník preto musí takéto námietky v konaní nielen uplatniť, ale ich aj riadne zdôvodniť a preukázať, pretože samotný majiteľ zmenky je dostatočne legitimovaný už tým, že drží zmenku, bez toho, aby musel preukazovať dôvody jej vzniku, dôvody jej prijatia, či dôvody indosácie a nadobudnutia aktuálnym majiteľom. Záväzok vyplývajúci zo zmenky je záväzkom samostatným, a preto nie je závislý na pôvodnom úverovom vzťahu. Ak žalobca uplatnil nárok zo zmenky, bez ďalšieho nie je možné rozhodovať o záväzkoch zo zmluvy, ani keď by bolo nepochybné, že s danou zmenkou súvisia.

Krajský súd poukazuje na judikatúru súdov SR, podľa ktorej ...„z povahy zmenky ako abstraktného a nesporného záväzku vyplýva, že majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k zaplateniu, prípadne vymáhaniu preukazovať, že mu žalovaný zmenkovú sumu aj skutočne dlhuje“ (rozsudok NS SR sp. zn. 5Obo 3/2008). Krajský súd ďalej poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 21/2012, podľa ktorého ...„Pohľadávka majiteľa zmenky a povinnosť dlžníka zaplatiť zmenkovú sumu sú právne nezávislé od základného právneho pomeru, majú samostatnú právnu povahu a existenciu. Záväzok zo zmenky je teda záväzkom nesporným a žalobca ako majiteľ zmenky nemá povinnosť svoj nárok preukazovať iným spôsobom, než predložením prvopisu zmenky, ktorá, ak spĺňa formálne náležitosti, zabezpečuje svojmu majiteľovi právo na jej zaplatenie“.

Ustanovenie § 17 zákona zmenkového a šekového dokazovanie ohľadom základného vzťahu pripúšťa len vtedy, ak ohľadom kauzálneho vzťahu boli podané a preukázané námietky zo strany dlžníka. Nespornosť a abstraktnosť zmenkových záväzkov môže prelomiť len taká skutočnosť, že sám majiteľ pri nadobúdaní zmenky nekonal poctivo a že konal na škodu dlžníka. Námietka nepoctivého nadobudnutia zmenky ďalším majiteľom na škodu dlžníka však musí byť ako relatívna námietka uplatnená dlžníkom a musí ním byť aj preukázaná. Okresný súd tak pri posudzovaní uplatneného nároku žalobcu bol oprávnený posudzovať len to, či zmenka obsahuje všetky zákonom zmenkovým a šekovým vyžadované náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť povinne do nej uviesť. Nebol však oprávnený skúmať podmienky jej vystavenia a ani jej neprípustnosť. Zákaz zneužitia práva je síce jedným zo základných princípov fungovania právneho štátu, napriek tomu právna úprava zmenkového práva je prísne formálna a neumožňuje súdu bez podania námietok dlžníkom prelomiť zásadu uvedenú v ust. § 17 zákona zmenkového a šekového tak, aby sa mohol súd zaoberať základným záväzkovým vzťahom, ktorý môže mať charakter vzťahu spotrebiteľského.

Pokiaľ závery okresného súdu vychádzali z právneho vyhodnotenia skutkového stavu týkajúceho sa základného spotrebiteľského vzťahu, posúdenie ktorého nebolo predmetom sporu, pretože žalovaná ako dlžníka zo zmenky kauzálne námietky netvrdila, tieto nedokazovala, tak postup okresného súdu nebol v súlade s ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb., ktorý dokazovanie ohľadom základného vzťahu pripúšťa len vtedy, ak v rovine kauzálneho vzťahu boli podané a súčasne aj dlžníkom preukázané námietky. Podľa zákona zmenkového a šekového bol preto okresný súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona povinne do nej uviesť.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že je nevyhnutné rozhodnutie okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. zrušiť a podľa ust. § 221 ods. 2 O.s.p. vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Okresný súd v novom konaní bude postupovať v zmysle návrhu žalobcu, ktorý si podľa Nariadenia uplatnil ako indosatár právo na zaplatenie zmenky vystavenej žalovanou, pričom v konaní nie je povinný preukazovať existenciu žiadneho záväzkového vzťahu, ani ďalšie skutočnosti, pretože to zákon zmenkový a šekový nadobúdateľovi zmenky, ktorý sa nestáva právnym nástupcom pôvodného majiteľa, v žiadnom svojom ustanovení neukladá. Okresný súd pri svojom rozhodovaní bude vychádzať z aktuálneho stavu konania a ak žalovaná žiadne námietky nepodá, nie je okresný súd bez námietok oprávnený ex offo skúmať a vykonávať dokazovanie ohľadom záväzkovo-právneho vzťahu, aj keby tento záväzkovo-právny vzťah mohol byť vzťahom spotrebiteľským. Predmetom konania je výlučne nárok uplatnený zo zmenky. Okresný súd tento nárok bude posudzovať podľa zákona zmenkového a šekového a bude vychádzať z prezentovaného právneho názoru krajského súdu v tom smere, že žalobcom predložená zmenka je zmenkou, ktorá má náležitosti stanovené zákonom č. 191/1950 Zb..

Krajský súd je toho názoru, že ani dlžníkov, ktorí sú spotrebiteľmi, nie je možné vyňať z pôsobnosti ust. § 17 zákona zmenkového a šekového, najmä ak takíto dlžníci žiadne relevantné námietky týmto ustanovením predpokladané v konaní voči indosatárovi zmenky neuplatnili. Bez relevantných námietok dlžníka, aj keď je tento spotrebiteľom, je výklad, ktorý smeruje k prelomeniu zásad stanovených v ust. § 17 zákona zmenkového a šekového v nesúlade s výslovným znením tohto ustanovenia. Pokiaľ v rámci nového konania nedôjde ku kvalitatívne odlišnej zásadnej zmene skutkového a právneho stavu veci, bude okresný súd vychádzať z uvedených záverov krajského súdu.

Okresný súd v novom konaní bude posudzovať nároky žalobcu uplatnené zo zmenky, bude sa zaoberať dobou úročenia zmenkovej sumy podľa ust. § 48, § 49 zákona č. 191/1950 Zb. a dôsledne sa vyjadriť

k zmenkovému úroku 0,25 % denne, dojednanému podľa § 5 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. a jeho výšku posúdi.

Podľa ust. § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 224 ods. 3 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.